

Sovuq bilan bog'liq kasalliklarning oldini olish choralari

Qattiq sovuq sharoitida

Ўزбекистон

- "Qattiq sovuq" deb ataluvchi sovuq ob-havo hodisasi gipotermiya va muzlash kabi salomatlik muammolarini keltirib chiqarishi mumkin.
- Ishni boshlashdan avval, Qattiq sovuq sharoitida xavfsizlikning 5 ta asosiy qoidalarini tekshiring va mavjud kamchiliklarni bartaraf eting.

❄️ Qattiq sovuq haqida ogohlantirish mezonlari

Sovuq to'liqin haqida maslahat

- ▶ Ertalabki eng past harorat ketma-ket 2 yoki undan ortiq kun davomida **-12°C** dan past bo'lishi kutilganda
- ▶ Ertalabki eng past haroratning kechagi kunga nisbatan **10°C** yoki undan ko'proq pasayib, **3°C** yoki undan pastga tushishi kutilganda

Sovuq to'liqin haqida ogohlantirish

- ▶ Ertalabki eng past harorat ketma-ket 2 yoki undan ortiq kun davomida **-15°C** dan past bo'lishi kutilganda
- ▶ Ertalabki eng past haroratning kechagi kunga nisbatan **15°C** yoki undan ko'proq pasayib, **3°C** yoki undan pastga tushishi kutilganda

※ Batafsil ma'lumot uchun Koreya meteorologiya ma'muriyatining Ogohlantirish mezonlari to'g'risidagi qarorining [1-ilovasi]ga murojaat qiling.

❄️ Qattiq sovuq sharoitida xavfsizlikning 5 ta asosiy qoidalari

Issiq kiyimlar

- ▶ Issiq kiyim, bosh kiyim va qo'lqop kiying
- ▶ Issiq saqlovchi va suv o'tkazmaydigan poyabzal kiying
* Suv yoki terdan ho'l bo'lib qolganda almashtirish uchun qo'shimcha paypoqlar tayyorlab qo'ying

Issiq boshpana (Dam olish maydoni)

- ▶ Ish maydoniga yaqin joyda issiq boshpana o'rnatish
* Boshpanada yong'in va zararli gazlar ta'siridan himoyalash choralari ko'ring
- ▶ Qattiq sovuq haqida ogohlantirish paytida yetarli darajada dam olishni ta'minlang.

Iliq suv

- ▶ Toza va iliq suv bilan ta'minlang

Ish soatlarini moslang

- ▶ Sovuq to'liqin haqida maslahat: Ish soatlarini moslang va ish vaqtini qisqartiring
- ▶ Sovuq to'liqin haqida ogohlantirish: Sovuq paytlarda (erta tongda) ochiq havoda ishlashni to'xtating yoki kamaytiring

119 (Favqulodda raqam) ga qo'ng'iroq qiling

- ▶ Sovuq bilan bog'liq kasallik yuzaga kelsa, zudlik bilan 119 raqamiga qo'ng'iroq qiling
- ▶ Ishchilarni sovuq bilan bog'liq kasalliklarning alomatlari, oldini olish choralari va birinchi yordam haqida oldindan xabardor qiling

Xavf

Sovuq bilan bog'liq kasallikning yuzaga kelishi

35°C dan past

Hushdan ketish
Nafas olmaslik

Qutqaruv uchun

119
raqamiga

Kasalxonaga olib borish

❄️ Sovuq bilan bog'liq kasalliklarning xavf ostidagi guruhlarini boshqarish

- ▶ Sovuq bilan bog'liq kasalliklarning xavf ostidagi guruhlarini nazorat qiling va ularga vaqti-vaqti bilan issiq boshpanada dam olish imkoniyatini bering
- ▶ Qattiq sovuq haqida ogohlantirish paytida zaif guruhlar va og'ir jismoniy mehnat qilayotgan ishchilar uchun sovuq vaqtlarda (erta tongda) tashqarida ishlashni iloji boricha kamaytiring

Zaif guruhlar kimlar?

Yuqori qon bosimi, qandli diabet, miya yoki yurak-qon tomir kasalliklari, qalqonsimon bez faoliyati pasayishi, zaif odamlar, keksalar va yangi ishga qabul qilingan xodimlar

Og'ir jismoniy mehnat nima?

Belkurak, bolg'a, arra, cho'kich, bolta va shunga o'xshash asboblarni yordamida qolip yasash, armatura o'rnatish yoki beton quyish kabi butun tanani ishga soladigan vazifalar, shuningdek og'ir narsalarni ko'tarish

❄️ Sovuq bilan bog'liq kasalliklarning belgilari va birinchi yordam

Sovuq bilan bog'liq kasalliklar

Belgilari

Birinchi yordam ko'rsatmalari

Gipotermiya

- ▶ Tana harorati 35°C dan past
- ▶ Qaltirash, holsizlik, chalkashlik, duduqlanish, xotira yo'qolishi
- ▶ (Yengil) aqliy qobiliyatning pasayishi
- ▶ (O'rtacha) hushdan ketish, yurak urishi buzilishi, nafas olishning sekinlashuvi
- ▶ (Og'ir) koma, yurak to'xtashi

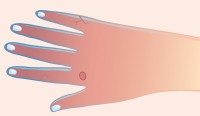
- Agar tana harorati 35°C dan past bo'lsa yoki odam hushsiz bo'lsa, zudlik bilan 119 raqamiga qo'ng'iroq qiling va tibbiyot muassasasiga olib boring
- Agar tez yordam kelmagan bo'lsa yoki tibbiy transportga imkon bo'lmagan holda quyidagi harakatlarni bajaring:
  - Bemorni iloji boricha tezroq iliq joyga olib o'ting
  - Nam kiyimlarni yechib, adyol bilan o'rang

Sovuq urishi

- ▶ Sovuq ta'siridan muzlagan yoki zararlangan teri va teri osti to'qimasi
- ▶ Teri oqaradi yoki sarg'ish-kulrang tusga kiradi
- ▶ Teri g'ayritabiiy qattiq bo'lib qoladi
- ▶ Sezgi pasayishi, hissizlik

- Davolanish uchun zudlik bilan tibbiyot muassasasiga murojaat qiling
- Agar darhol davolash imkoni bo'lmasa, quyidagi harakatlarni bajaring:
  - Shikastlangan odamni tezda iliq joyga olib o'ting
  - Sovuq urgan joylarni 20-40 daqiqa davomida iliq suvga botirib turing

Okop oyog'i
(Namlikdan shikastlangan oyoq)

- ▶ Qizargan, qichishayotgan teri
- ▶ Og'ir holatlarda dimlanish, pufakchalar yoki yaralar paydo bo'lishi mumkin

- Zararlangan joyni iliq suvga botirib isiting
- Qon aylanishini yaxshilash uchun joyni ehtiyotkorlik bilan uqalang; qashlamang
- Zararlangan joyni toza va namlik saqlangan holda tuting

Namlikdan shikastlangan oyoq/
Suvda uzoq qolish sindromi

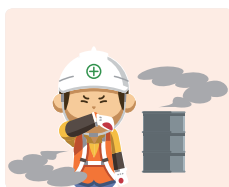
- ▶ Qichishish, hissizlik yoki zirqirab og'rish
- ▶ Qizil, ko'k yoki qora rangga o'zgaradigan shishgan teri
- ▶ Og'ir hollarda pufakchalar, to'qima nekrozi yoki yaralar paydo bo'lishi mumkin

- Nam poyabzal va paypoqlarni yeching
- Zararlangan joyni iliq suv bilan ehtiyotkorlik bilan yuving va yaxshilab quriting

※ Batafsil ma'lumot uchun Koreya Kasalliklarni Nazorat qilish va Oldini olish Agentligi (KDCA)ning "Sovuq to'lqinga tayyorgarlik va sovuq bilan bog'liq kasalliklarning oldini olishni tushunish" yo'riqnomasiga murojaat qiling.

❄️ Qishda bo'g'ilish va sirpanish hodisalarining oldini olish

Qurilish maydonlarida briketlardan foydalanganda bo'g'ilish xavfining oldini olish

- ▶ Betonni qotirish uchun briketlar o'rniga issiq havo isitgichidan foydalaning.
- ▶ Agar qotirish uchun briketlardan foydalanishga majbur bo'lsangiz, quyidagilarga amal qiling:
  - ↳ Kislород va zaharli gaz darajasini tekshiring, yetarli darajada shamollatishni ta'minlang, tegishli himoya vositalarini kiying.

Muzli yo'llarda sirpanishdan saqlanish

- ▶ Sirpanmaydigan xavfsizlik poyabzalini kiying.
- ▶ Ish boshlashdan oldin qor va muzni tozalang, sirpanchiq joylarga qum yoki tuz seping.